

โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้แก่ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก

๑. หลักการและเหตุผล

มติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบโครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ ภายใต้มาตรการคู่ขนานเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่ (๑) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก (๒) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวโดยสถาบันเกษตรกร และ (๓) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก โดยข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศไทย ซึ่งจะออกสู่ตลาดมากพร้อมกันในช่วงต้นฤดู ส่งผลให้โรงสีและตลาดกลางมีความจำเป็นต้องเร่งระบายจำหน่ายผลผลิตออกสู่ตลาด เพื่อให้มีสภาพคล่องในการรับซื้อข้าวเปลือกจากชาวนาเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น เพื่อช่วยเหลือให้ผู้ประกอบการมีสภาพคล่องในการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรโดยเก็บรักษาสต็อกไว้และชดเชยค่าเสียโอกาสในการเก็บรักษาค้าว ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายข้าวได้ในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องสนับสนุนในการชดเชยดอกเบี้ยให้แก่โรงสีและผู้ประกอบการค้าข้าวที่เก็บรักษาสต็อกไว้ โดยผ่านธนาคารพาณิชย์และ/หรือธนาคารของรัฐที่ผู้ประกอบการค้าข้าวเป็นลูกค้าหรือธนาคารอื่น ๆ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าวให้สามารถรับซื้อข้าวเปลือกในช่วงต้นฤดู ที่ผลผลิตจะออกสู่ตลาดมากจากเกษตรกร โดยไม่ต้องเร่งระบายผลผลิต และเก็บสต็อกไว้ในรูปข้าวเปลือกและข้าวสาร

๒.๒ เพื่อให้เกิดการแข่งขันและดึงผลผลิตส่วนเกินออกจากตลาดในช่วงที่ผลผลิตออกมากและทำให้ราคาตลาดข้าวภายในประเทศมีเสถียรภาพ

๒.๓ เพื่อเป็นการส่งเสริมสินเชื่อทุกประเภทที่มีวัตถุประสงค์ในการเก็บสต็อกให้ผู้ประกอบการค้าข้าวเพื่อเป็นการชะลอผลผลิต โดยส่งเสริมกลไกตลาดเสรี ไม่แทรกแซงกลไกตลาด รวมทั้งจะเกิดจิตวิทยาทางการค้าในตลาดข้าว

๓. เป้าหมาย

ผู้ประกอบการค้าข้าวที่เข้าร่วมโครงการเก็บสต็อกในรูปข้าวเปลือกและข้าวสาร เพื่อดูดซับผลผลิตในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก เป้าหมาย ๔ ล้านตันข้าวเปลือก เป็นระยะเวลา ๒ - ๖ เดือน

๔. ลักษณะการดำเนินการ

รัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยให้แก่ผู้ประกอบการค้าข้าวที่จะเข้าร่วมโครงการฯ ผ่านธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารของรัฐ ที่ผู้ประกอบการค้าข้าวเป็นลูกค้าอยู่ ตามมูลค่าข้าวเปลือกที่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ เก็บสต็อกไว้ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี ตามระยะเวลาที่เก็บสต็อกไว้ ๖๐ - ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่รับซื้อ (เบิกจ่ายเงินหรือออกตัวสัญญาใช้เงิน) เพื่อรับซื้อข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓

๕. แผนการดำเนินการ

รายการ	ปี ๖๒	ปี ๒๕๖๓												ปี ๖๔		
		ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.	ค.ค.
๑. การพิจารณาผู้เข้าร่วมโครงการ ๑.๑ ผู้สนใจยื่นความประสงค์ขอเข้าร่วมโครงการฯ กับธนาคารผู้ให้กู้ ๑.๒ ธนาคารพิจารณาการสมัครเข้าร่วมโครงการฯ และกลั่นกรองวงเงินสินเชื่อของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ตามหลักเกณฑ์ธนาคาร ๑.๓ คณะอนุกรรมการพิจารณาขอชดเชยดอกเบี้ยฯ พิจารณาจัดสรรวงเงินของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ตามกรอบวงเงินที่ได้รับอนุมัติ	→															
๒. การรับซื้อข้าวเปลือกของผู้เข้าร่วมโครงการจากเกษตรกรเพื่อเก็บสต็อก ๒.๑ ระยะเวลาการรับซื้อข้าวจากเกษตรกรเพื่อเก็บสต็อก ๒.๒ ระยะเวลาการเก็บสต็อกข้าว ๒.๓ ระยะเวลาการรับซื้อข้าวจากเกษตรกรเพื่อเก็บสต็อก (ภาคใต้) ๒.๔ ระยะเวลาการเก็บสต็อกข้าว (ภาคใต้)		→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
๓. การตรวจสอบสต็อกระหว่างการเข้าร่วมโครงการ ๓.๑ คณะอนุกรรมการระดับจังหวัดและผู้แทนธนาคารร่วมกับตรวจสอบสต็อกข้าวอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง		→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
๔. การยื่นขอชดเชยดอกเบี้ย (ตัวฯ ครบกำหนดชำระ) ๔.๑ ธนาคารรับรองการกู้เงินของผู้เข้าร่วมโครงการ ช่วงระยะเวลาการกู้เงิน การคำนวณอัตราดอกเบี้ยปกติของธนาคาร ๔.๒ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ยื่นคำขอชดเชยดอกเบี้ยต่อ คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด ๔.๓ คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด ตรวจสอบการคำนวณดอกเบี้ยในการชดเชยของธนาคาร รวมทั้งรับรองข้อมูลการรับซื้อข้าวแจ้งให้คณะอนุกรรมการพิจารณาขอชดเชยดอกเบี้ยฯ พิจารณาต่อไป ๔.๔ คณะทำงานตรวจสอบเอกสารหลักฐานฯ ตรวจสอบเอกสารการขอรับเงินชดเชยดอกเบี้ยของผู้ประกอบการที่ผ่านการรับรองจาก คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด นำเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาขอชดเชยดอกเบี้ย อย่างน้อยเดือนละ ๒ ครั้ง ๔.๕ คณะอนุกรรมการพิจารณาขอชดเชยดอกเบี้ยฯ พิจารณาอนุมัติการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการ ๔.๖ ธนาคารกรุงไทยโอนเงินให้ผู้ประกอบการค้าข้าว				→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→

๖. ขั้นตอน/วิธีการดำเนินการ

๖.๑ การรับซื้อข้าวเปลือก

ผู้ประกอบการค้าข้าวที่เข้าร่วมโครงการจะต้องนำเงินกู้ในรูปแบบตัวสัญญาใช้เงิน (ยกเว้น ธ.ก.ส.) จากธนาคารไปดำเนินการรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกร โดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม ตั้งแต่กระทรวงการคลัง และ คปท. มีมติอนุมัติจัดสรรวงเงินชดเชยดอกเบี้ย - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ ในราคาตลาดตามการค้าปกติ

๖.๒ การดำรงสต็อกและการตรวจสอบสต็อกระหว่างการเข้าร่วมโครงการ

เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ บรรลุวัตถุประสงค์ในการดึงอุปทานออกจากตลาดในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ดำรงสต็อกข้าวเปลือกที่รับซื้อจากเกษตรกรในรูปข้าวเปลือกหรือสีแปรสภาพเป็นข้าวสารตามปริมาณและมูลค่าที่ได้รับจัดสรร โดยผู้เข้าร่วมโครงการฯ สามารถหมุนเวียนรับซื้อจำหน่าย แปรสภาพข้าวเปลือกที่ได้รับซื้อจากเกษตรกรได้ ทั้งนี้ จะต้องดำรงสต็อกข้าวไว้ให้มีปริมาณครบถ้วนตามที่กำหนดและเก็บไว้ในสถานที่ที่แจ้งไว้ตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมโครงการฯ ดังนี้

๖.๒.๑ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ขออนุญาตนำสัญญาใช้เงินกับธนาคารพาณิชย์และ/หรือธนาคารของรัฐ ตามหลักเกณฑ์ของธนาคาร เมื่อธนาคารฯ ออกตัวสัญญาใช้เงินแล้วให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ สำเนาตัวสัญญาใช้เงิน หรือกรณีผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทำสัญญากู้ยืมเงินกับ ธ.ก.ส. ให้สำเนาหนังสือกู้ยืมเงินแจ้งให้คณะกรรมการ ระดับจังหวัดทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบสต็อกข้าวร่วมกับธนาคารพาณิชย์และ/หรือธนาคารของรัฐตามมูลค่าและระยะเวลาที่กำหนดในตัวสัญญาใช้เงิน

๖.๒.๒ ธนาคารพาณิชย์และ/หรือธนาคารของรัฐต้องตรวจสอบข้าวของผู้เข้าร่วมโครงการฯ อย่างน้อย เดือนละ ๑ ครั้ง โดยคณะกรรมการระดับจังหวัดแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบสต็อกร่วมกับผู้แทนของ ธนาคารพาณิชย์และ/หรือธนาคารของรัฐ โดยต้องตรวจสอบสต็อกในครั้งแรกไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ภายหลังจากมีการออกตัวสัญญาใช้เงินจากธนาคาร โดยให้ผู้แทนธนาคารฯ แจ้งประสานวันเวลาที่ตรวจสอบกับคณะทำงานฯ ที่จังหวัดแต่งตั้งขึ้นเพื่อตรวจสอบร่วมกัน และให้ธนาคารพาณิชย์และ/หรือธนาคารของรัฐรายงานผลการ ตรวจสอบสต็อกให้คณะกรรมการพิจารณาชดเชยดอกเบี้ยฯ ทราบทุกเดือนตามแบบที่กำหนด

๖.๒.๓ กรณีตรวจสอบแล้วพบว่า มีปริมาณการสต็อกข้าวไม่ครบถ้วนจะถือว่าระยะเวลาการ ชดเชยดอกเบี้ยสิ้นสุดลง กรณีเก็บรักษาข้าวเปลือกไว้ไม่ถึง ๖๐ วันจะไม่ได้รับการชดเชย

๖.๓ ขั้นตอนการยื่นขอชดเชยดอกเบี้ย

๖.๓.๑ ธนาคารพาณิชย์และ/หรือธนาคารของรัฐ เมื่อตัวสัญญาใช้เงินหรือสัญญากู้ยืมเงิน ครบกำหนดชำระแล้วให้ธนาคารพาณิชย์และ/หรือธนาคารของรัฐรับรองการกู้เงินของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ช่วงระยะเวลาการกู้เงิน การคำนวณอัตราดอกเบี้ยปกติของธนาคาร และดอกเบี้ยที่จะได้รับชดเชย ตั้งแต่วันที่ เบิกจ่ายเงินหรือออกตัวสัญญาใช้เงิน

๖.๓.๒ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ยื่นคำขอชดเชยดอกเบี้ยต่อคณะกรรมการระดับจังหวัดภายใน ๖๐ วัน หลังจากวันครบกำหนดชำระในตัวสัญญาใช้เงิน โดยให้แนบเอกสารหลักฐาน ดังนี้

(๑) คำขอรับการชดเชยดอกเบี้ย

(๒) ใบรับรองการคำนวณชดเชยดอกเบี้ยจากธนาคาร

๖.๓.๓ คณะกรรมการระดับจังหวัด แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการ

(๑) ตรวจสอบเอกสารการขอชดเชยดอกเบี้ยของผู้ประกอบการ ตามข้อ ๖.๓.๒. ให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ โดยเปรียบเทียบปริมาณและมูลค่าที่ผู้ประกอบการยื่นข้อมูลค่าการรับซื้อ การเก็บสต็อก กับข้อมูลที่คณะกรรมการระดับจังหวัดตรวจสอบสต็อกได้

(๒) ตรวจสอบการคำนวณดอกเบี้ยในการชดเชยของธนาคารให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ รวมทั้ง รับรองข้อมูลการรับซื้อข้าวเปลือกในข้อ ๖.๓.๓ (๑) และ ๖.๓.๓ (๒) แจ้งให้คณะกรรมการพิจารณา ชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อกพิจารณาต่อไป

(๓) พิจารณาแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติตามโครงการฯ

๖.๓.๔ คณะกรรมการพิจารณาชดเชยดอกเบี้ยฯ (๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ รายละเอียด การดำเนินโครงการฯ ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการดึงอุปทานออกจากตลาด และ (๒) ตรวจสอบเอกสารการขอรับเงินชดเชยดอกเบี้ยที่ผ่านการรับรองแล้วของคณะกรรมการระดับจังหวัดและ พิจารณานุมัติการชดเชยดอกเบี้ยและแจ้งให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด เพื่อโอนเงินให้ผู้ประกอบการค้าข้าวที่ เปิดบัญชีไว้กับธนาคารกรุงไทยสาขาต่อไป

๗. งบประมาณ ระบุลักษณะเงินที่จะขอรับจัดสรรเพื่อใช้จ่าย ได้แก่ เงินหมุนเวียน และหรือเงินจ่ายขาด

ค่าชดเชยดอกเบี้ย ๕๑๐ ล้านบาท (ห้าร้อยสิบล้านบาทถ้วน) เป็นเงินจ่ายขาด

๘. แผนการใช้เงิน

รายการ	วงเงิน (ล้านบาท)
ค่าชดเชยดอกเบี้ย	๕๑๐.๐๐
(ข้าวหอมมะลิและข้าวเหนียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑.๕๐ ล้านตัน x ๑๔,๐๐๐ x ๓% x ๖ เดือน)	๓๑๕.๐๐
(ข้าวเจ้า ๒.๕๐ ล้านตัน x ๗,๘๐๐ x ๓% x ๔ เดือน)	๑๙๕.๐๐
รวม	๕๑๐.๐๐

๙. ระยะเวลา

๙.๑ ระยะเวลาดำเนินการ

(๑) ระยะเวลาการรับซื้อข้าวจากเกษตรกรเพื่อเก็บสต็อก ตั้งแต่กระทรวงการคลัง และ คบท. มีมติอนุมัติจัดสรรวงเงินชดเชยดอกเบี้ย - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ (ภาคใต้ ๑ มกราคม - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓)

(๒) ระยะเวลาการเก็บสต็อกข้าว ตั้งแต่กระทรวงการคลัง และ คบท. มีมติอนุมัติจัดสรรวงเงินชดเชยดอกเบี้ย - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๙.๒ ระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่กระทรวงการคลัง และ คบท. มีมติอนุมัติจัดสรรวงเงินชดเชยดอกเบี้ย - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

๑๐. แผนการส่งคืนเงินของกองทุน (-)

๑๐.๑ หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก : กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

หน่วยงานเสริม : กระทรวงการคลัง

๑๐.๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ ผู้ประกอบการค้าข้าวมีสภาพคล่องเพียงพอที่จะรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร โดยไม่เร่งระบายผลผลิตออกสู่ตลาด

๑๐.๒ ingsปริมาณข้าวส่วนเกินออกจากระบบตลาดได้จำนวนหนึ่งนอกเหนือจากมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรด้านอื่นๆ

๑๐.๓ ราคาข้าวเปลือกในระบบตลาดอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม ป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาราคาข้าวตกต่ำ

๑๐.๓ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑๐.๓.๑ ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ / เป้าหมาย

- สามารถดูดซับผลผลิตในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๕ ของเป้าหมายการเก็บสต็อก ๕ ล้านตัน

๑๐.๓.๒ ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ/เป้าหมาย

- เกษตรกรที่นำข้าวเปลือกมาจำหน่ายตามโครงการฯ สามารถจำหน่ายข้าวเปลือกได้ในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

๑๓.๓ ตัวชี้วัดความทันต่อเวลา/เป้าหมาย

- ผู้ประกอบการค้าข้าวมีสภาพคล่องสามารถรับซื้อข้าวเปลือกในช่วงต้นฤดู ที่ผลผลิตจะออกสู่ตลาดมากกว่าเกษตรกร โดยไม่ต้องเร่งระบายผลผลิต

๑๓.๔ ตัวชี้วัดความคุ้มค่า/เป้าหมาย

- เพื่อให้เกิดการแข่งขันและดึงผลผลิตส่วนเกินออกจากตลาดในช่วงที่ผลผลิตออกมากและทำให้ราคาตลาดข้าวภายในประเทศมีเสถียรภาพ

- เพื่อเป็นการส่งเสริมสินเชื่อทุกประเภทที่มีวัตถุประสงค์ในการเก็บสต็อกให้ผู้ประกอบการค้าข้าว เพื่อเป็นการชะลอผลผลิต โดยส่งเสริมกลไกตลาดเสรี ไม่แทรกแซงกลไกตลาด รวมทั้งจะเกิดจิตวิทย์ทางการค้าในตลาดข้าว

๑๔. ปัญหาอุปสรรค กรอบแนวทางการจัดการปัญหาหรือความเสี่ยงของโครงการ

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	สาเหตุ	ผลกระทบ	แนวทางการจัดการ	วิธีการจัดการ	แผนรองรับเมื่อเกิดขึ้น
การตรวจสอบสต็อกข้าวผิดพลาด	คณะกรรมการระดับจังหวัดขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และวิธีการและแนวทางการดำเนินโครงการชดเชยดอกเบี้ยฯ	อาจทำให้โรงสีไม่สามารถขอรับเงินชดเชยดอกเบี้ยได้หรือได้รับเงินชดเชยดอกเบี้ยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	ออกพื้นที่ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในการดำเนินการและตอบข้อซักถาม	จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความชัดเจน	คณะกรรมการพิจารณาชดเชยดอกเบี้ยฯ ลงพื้นที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการระดับจังหวัด และ ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการขอรับเงินชดเชยดอกเบี้ยตามที่คณะกรรมการระดับจังหวัดมาอีกครั้งหนึ่งก่อนพิจารณาอนุมัติ

๑๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรสามารถจำหน่ายข้าวได้ในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

กองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร ๒
กรมการค้าภายใน
๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒